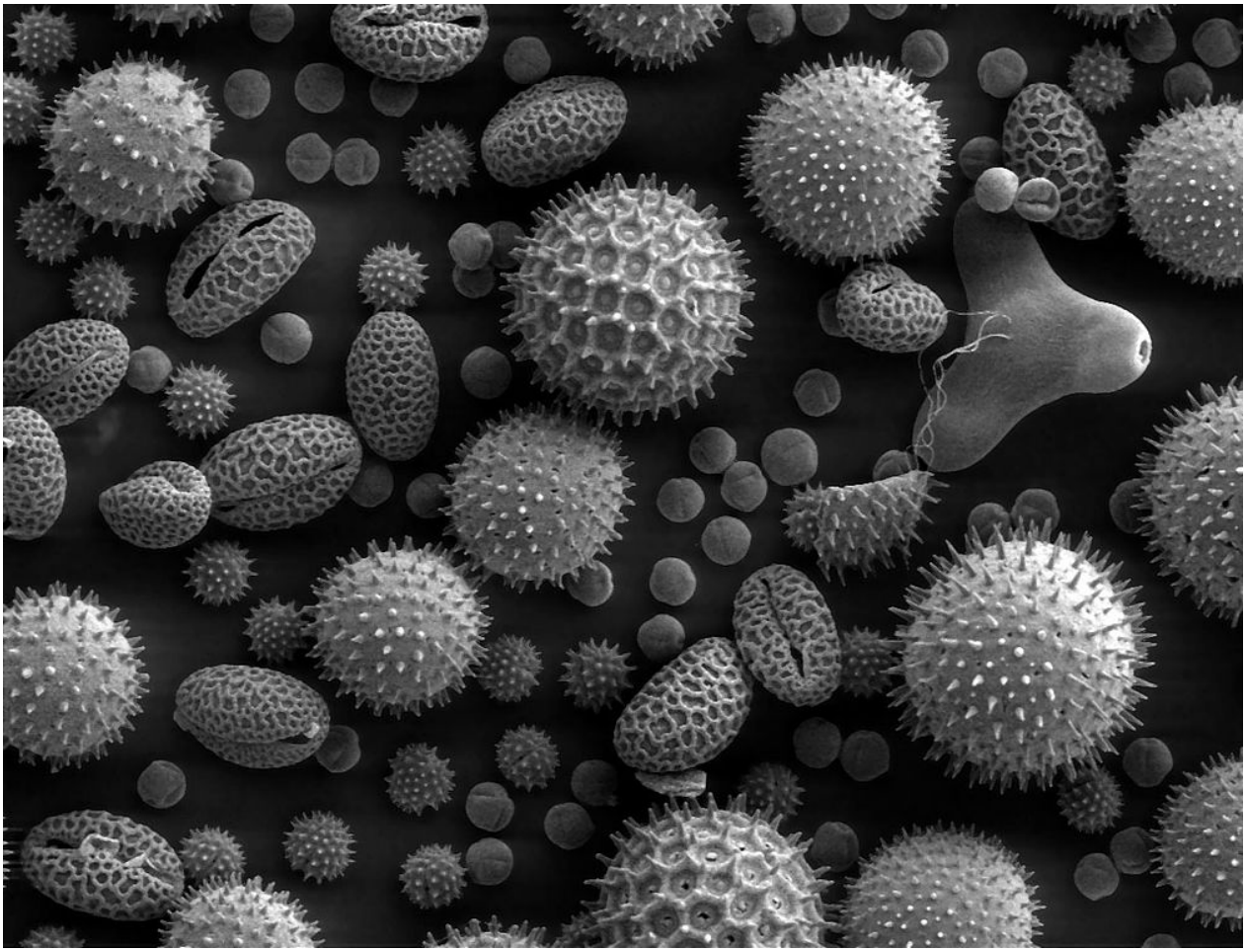
Pollenanalyse

Af Lennart Kiil

Pollen fra forskellige plantearter forstørret 500 gange.

Dartmouth College Electron Microscope Facility, Public Domain.

Studiet af plantepollen, fossilt eller levende, for at identificere vegetationsændringer.

Planternes pollen er meget modstandsdygtigt. Pollenkornene er meget små, helt ned til 0,006 mm. De spredes derfor let med vinden. Planterne producerer dem i stort antal, og de falder og ophobes på alle uforstyrrede overflader, inklusiv for eksempel søsedimenter og tørvemoser. Det lave iltindhold sådanne steder hjælper med at bevare pollenet.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node

Efterhånden som sedimenterne formes lag for lag, skabes der en lodret profil over områdets vegetationshistorie. Man har fundet fossilt pollen op imod 400 millioner år gammelt.

Pollenkorn har meget specielle former og overflade mønstre (se billede). Ved at undersøge pollen fra for eksempel gammelt søsediment, kan videnskabsfolk afgøre, hvilke planter der har lavet pollenet og hvornår.

Planter er tilpasset bestemte klimaforhold, og hvis klimaet ændrer sig i et område, vil nogle planter forsvinde. Andre arter, som er bedre tilpasset til det nye klima, dukker måske op. Ændringerne i plantesamfund, og den pollen de laver, er derfor en indikation på klimaændringer.

Pollenanalyse indeholder dog nogle usikkerheder. For eksempel betyder store mængder af en bestemt type pollen i et sediment ikke, at planten er meget udbredt i området. Årsagen er, at forskellige arter ikke producerer pollen i ens mængder, og måske spredes deres pollen forskelligt. På grund af dette bruges resultaterne fra pollenanalyser som regel kun som en indikator på fortidige klimaforhold.

Pollenanalyse er kun en af adskillige metoder til at konstruere temperaturoptegnelser i klimaforskning.

Husk at tage quizzen online på klimaleksikon.dk/opslag/pollenanalyse

> **Sådan henviser du til opslaget**
>
> Lennart Kiil: "Pollenanalyse". Klimaleksikon, klimaleksikon.dk/opslag/pollenanalyse, hentet 10. november 2026.
>
> Klimaleksikon er gratis og uden login.

Kopiering og print fra Klimaleksikon til undervisningsbrug tilladt efter aftale med CopyDan Tekst & Node